

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1
Karar No : 2022/4

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ
İSTEMİ HAKKINDA KARAR

Konya Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 23/11/2021 tarih ve E:2021/34, K:2021/36 sayılı kararıyla;

..... tarafından, Konya Bölge İdare Mahkemesi 1. İdare Dava Dairesinin 16/09/2021 tarih ve E:2021/308, K:2021/1340 sayılı kararı ile İzmir Bölge İdare Mahkemesi 1. İdare Dava Dairesinin 29/06/2021 tarih ve E:2021/102, K:2021/705 sayılı ve İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdare Dava Dairesinin 26/04/2021 tarih ve E:2021/514, K:2021/830 sayılı kararları arasındaki aykırılığın giderilmesinin istenmesi nedeniyle,

"Aykırılığın, davanın reddi yolundaki Konya Bölge İdare Mahkemesi 1. İdare Dava Dairesi kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği" görüşüyle, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin 5. fıkrası uyarınca karar verilmesi için dosyanın Danıştay'a gönderilmesi üzerine,

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkimi .....'nun açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve yasal düzenlemeler incelenerek gereği görüldü:

I- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI :

A- KONYA BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 1. İDARE DAVA DAİRESİNİN E:2021/308 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: ..... İli, ... İlçe Adliyesinde yazı işleri müdürü olarak görev yapmakta iken 695 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden çıkarılan ve Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararı uyarınca göreve iade edilmesi üzerine 10/07/2018 tarihinde zabıt katibi olarak atanan davacının, Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarih ve E:2018/159, K:2019/93 sayılı kararına dayalı olarak, yazı işleri müdürü kadrosuna atanma istemiyle yaptığı 25/03/2020 tarihli başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ile zabıt katibi kadrosuna atandığı tarihten itibaren yoksun kaldığı mali haklarının ödenmesine karar verilmesi istenilmiştir.

Aksaray İdare Mahkemesinin 28/10/2020 tarih ve E:2020/629, K:2020/674 sayılı kararının özeti:

-Dava konusu işlemin yasal dayanağı olan 7075 sayılı Kanun'un, "Kararların uygulanması" başlıklı 10. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "*Ancak müdür yardımcısı veya daha üstü ile bunlara eşdeğer yöneticilik görevinde bulunmakta iken kamu görevinden çıkarılmış olanların atamalarında, söz konusu yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınır.*" düzenlemesinin Anayasa'ya ve hukuka aykırı olduğunun Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarih ve E:2018/159; K:2019/93 sayılı kararı ile ortaya konularak iptal edilmesi karşısında, anılan düzenleme uyarınca davalı idarece yapılan değerlendirme sonucunda

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

davacının, zabıt katibi olarak atanmasına ilişkin işlemde hukuka ve mevzuat hükümlerine uyarlık bulunmadığı;

-Kararın, davacının doğrudan yazı işleri müdürü olarak atanması sonucunu doğurmayacağından ve davalı idarece, Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararı doğrultusunda davacının yazı işleri müdürü olarak atanıp atanmayacağı hususunda yeniden bir değerlendirme yapılacağından, davacının zabıt katipliği kadrosuna atandığı tarihten itibaren yoksun kaldığı geçmişe dönük tüm mali haklarının ödenmesine ilişkin talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığı;

gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline, tazminat istemi yönünden ise karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

Konya Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 16/09/2021 tarih ve E:2021/308, K:2021/1340 sayılı kararının özeti:

-Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararı üzerine, 7075 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca zabıt katibi olarak kamu görevine iade edilen davacının, kamu görevinden çıkarılmadan önce işgal ettiği yazı işleri müdürü kadrosuna atanma istemiyle yaptığı başvurunun reddi işleminin iptali istemiyle açtığı davanın Aksaray İdare Mahkemesince reddedildiği ve anılan kararın istinaf incelemesinden geçerek kesinleştiği göz önüne alındığında ve Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının geriye yürümeyeceğine ilişkin Anayasa'nın 153. maddesinin beşinci fıkrası hükmü karşısında, davacının zabıt katibi olarak kamu görevine iade edilmesi işleminin dayanağı olan mevzuat hükmünün Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarih ve E:2018/159, K:2019/93 sayılı kararı ile iptali üzerine yazı işleri müdürü kadrosuna atanma istemiyle yaptığı başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemde hukuka aykırılık, aksi yöndeki Mahkeme kararında ise hukuki isabet bulunmadığı sonucuna varıldığı,

-Dava konusu işlem hukuka uygun bulunduğundan davacının dava konusu işlem nedeniyle mahrum kaldığı mali hakların ödenmesi isteminin de reddi gerekeceği,

gerekçesiyle Mahkeme kararı kaldırılarak, davanın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

B-İZMİR BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 1. İDARE DAVA DAİRESİNİN E:2021/102 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: ..... İli, ... İlçesi vergi dairesi müdürü olarak görev yapmakta iken 672 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden çıkarılan ve Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararı uyarınca göreve iade edilmesi üzerine 13/09/2018 tarihinde gelir uzmanı olarak atanan davacının, Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarih ve E:2018/159, K:2019/93 sayılı kararına dayalı olarak, vergi dairesi müdürü kadrosuna atanma istemiyle yaptığı 24/03/2020 tarihli başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

Manisa 1. İdare Mahkemesinin 13/11/2020 tarih ve E:2020/376, K:2020/718 sayılı kararının özeti:

-Davacının, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararı uyarınca göreve iade edilmesinin ardından gelir uzmanı kadrosuna atanmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın redle sonuçlanarak idari ve hukuki anlamda kesinlik kazanması ve iptal kararlarının geriye yürümeyeceğine ilişkin Anayasa'nın 153. maddesinin beşinci fıkrası hükmü karşısında; Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarih ve E:2018/159, K:2019/93 sayılı iptal kararına dayalı olarak, davacının yeniden vergi dairesi müdürü kadrosuna atanma isteminin zımnen reddine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı,

gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

İzmir Bölge İdare Mahkemesi 1. İdare Dava Dairesinin 29/06/2021 tarih ve E:2021/102, K:2021/705 sayılı kararının özeti:

-Anayasa'nın 153. maddesinde yer alan, Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararlarının geriye yürümeyeceği kuralının, iptal edilen hüküm uyarınca kazanılmış olan hakların korunmasına yönelik olduğu, mutlak anlamda uygulanamayacağı; görülmekte olan davaların Anayasa'ya aykırılığı saptanmış hükümler dikkate alınarak çözümlenmelerinin Anayasa'nın üstünlüğü ve hukuk devleti ilkelerine aykırılık oluşturacağı; bu nedenle, istinaf incelemesinin Anayasa'ya aykırılığı belirlenerek iptal edilen kurallara göre yapılmasına olanak bulunmadığı;

-Kaldı ki; menfaatini veya hakkını ihlal ettiğini ileri sürdüğü bir idari işleme karşı dava açan ilgilinin, bu işlemin dayandığı kanun ya da kanun hükmünün iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasını isteme hakkının devamı olarak, Anayasa Mahkemesinin bu hükümlerin iptali yolundaki kararının görülmekte olan davasında uygulanmasını isteme hakkına da sahip olduğunun kabulü gerektiği;

-Anayasa Mahkemesinin iptal kararında belirtildiği üzere, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna yapılan başvuruların kabulünün, kamu görevinden çıkarılan kişilerin, terör örgütleri ile Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu Millî Güvenlik Kurulunca karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, aidiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı bulunmadığı anlamına geldiği, bu kişilerin yöneticilik görevlerinden önce bulunduğu kadro ve pozisyonlara atanmalarının üyelik, mensubiyet, aidiyet, iltisak veya irtibatlarına dair şüphelerin tam olarak ortadan kalkmadığı izlenimini oluşturduğu dikkate alındığında, davacının ihraç edilmeden önceki hukuki durumunun sağlanmasının ve bu kapsamda müdür olarak atanmasının Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesine uygun düşeceği;

-Öte yandan, idarece, atama işlemi tesis edilirken, ilgili kamu görevlisinin önceki pozisyonuna atanmasına engel olacak hukuki ve fiili bir zorunluluk bulunup bulunmadığı, idari gerekler ve yönetici olarak istifade edilmesinin kamu hizmetinin etkin ve sağlıklı bir biçimde yürütülmesi amacını gerçekleştirmek bakımından daha yararlı görülüp görülmediği yönlerinden de değerlendirme yapılması gerektiği;

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

-Bu kapsamda; Dairelerince verilen 20/04/2021 günlü ara kararı uyarınca davalı idarece gönderilen bilgi ve belgelerin değerlendirilmesinden, davacının önceki pozisyonuna atanmasına engel olacak hukuki ve fiili bir zorunluluk bulunduğunu ortaya koyan bir bilgi ve belgenin dosyaya sunulmadığının ve bu yönde bir iddiada bulunulmadığının ve 07/05/2021 tarihi itibarıyla ..... İli, ... İlçesi vergi dairesi müdürlüğü de dahil olmak üzere boş vergi dairesi müdürü kadrosu bulunduğunun anlaşıldığı;

-Belirtilen bu durum itibarıyla, ... İli, ... İlçesi vergi dairesi müdürü olarak görev yapmakta iken 677 sayılı KHK uyarınca kamu görevinden çıkarılan ve 06/09/2018 tarih ve 2018/32713 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararıyla başvurusu kabul edilen davacının, boş vergi dairesi müdürü kadrolarından (durumuna uygun olan) herhangi birine müdür olarak atanmasına engel olabilecek, fiili veya hukuki bir zorunluluğun ileri sürülmediği ve davacının müdürlük görevinde başarısız olduğu ya da hizmetinden verim alınmadığı yönünde dava konusu işleme dayanak alınabilecek bir sebep de gösterilmediği dikkate alındığında, davacının talebi doğrultusunda boş müdür kadrolarından durumuna uygun olan birine atanması gerekmekte iken, 24/03/2020 tarihinde yaptığı başvurunun zimnen reddine ilişkin işlemde hukuka uyarlık, aksi yöndeki Mahkeme kararında hukuki isabet görülmediği,

gerekçesiyle mahkeme kararı kaldırılarak, dava konusu işlemin iptaline kesin olarak karar verilmiştir.

C-İSTANBUL BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 1. İDARE DAVA DAİRESİNİN E:2021/514 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: ..... İdare Mahkemesinde yazı işleri müdürü olarak görev yapmakta iken 675 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden çıkarılan ve Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararı uyarınca göreve iade edilmesi üzerine 22/11/2018 tarihinde zabıt katibi olarak atanan davacının, Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarih ve E:2018/159, K:2019/93 sayılı kararına dayalı olarak, yazı işleri müdürü kadrosuna atanma istemiyle yaptığı 30/03/2020 tarihli başvurunun, Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği gerekçesiyle reddine ilişkin işlemin iptali ile zabıt katibi olarak göreve başladığı 29/11/2018 tarihinden itibaren oluşan maaş farklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmiştir.

Bursa 2. İdare Mahkemesinin 23/12/2020 tarih ve E:2020/805, K:2020/1216 sayılı kararının özeti:

-Anayasa Mahkemesi kararları ile Danıştay kararlarında istikrarlı bir şekilde kabul edildiği üzere, Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının geriye yürümeyeceği kuralının, kazanılmış hakları saklı tutmak, hukuki istikrarı ve hukuk güvenliğini sağlamak ve kamu idaresini korumak amacıyla getirildiği ve anılan kuralın belirtilen amaca uygun olarak yorumlanıp uygulanması gerektiği;

-Anayasa'ya aykırılığı saptanmış bir yasa hükmüne istinaden, davacının görevde yükselme sınavı ile sözlü sınav şartlarını sağlamak suretiyle ihraz ettiği yazı işleri müdürü

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

kadrosuna atanmaması hak ve nesafet kurallarıyla bağdaşmadığından, dava konusu işlemden hukuka uyarlık bulunmadığı;

-Dava konusu işlem hukuka aykırı bulunduğundan, davacının zabıt katibi olarak atanmasından doğan maaş farklarından ibaret yoksun kaldığı parasal haklarının tazmin edilmesi gerektiği,

gereğesiyle, dava konusu işlemin iptaline, davalı idarece davacının hak ettiği maaş farklarından, idareye başvuru tarihi olan 30/03/2020 tarihinden önceki döneme ait olan kısmı bakımından anılan tarihten itibaren, başvuru tarihinden sonra hak edilen kısımlarının ise her bir ödemeyi hak ettiği tarihten itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine, karar verilmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdare Dava Dairesinin 26/04/2021 tarih ve E:2021/514, K:2021/830 sayılı kararının özeti:

İstinaf istemine ilişkin dilekçede ileri sürülen iddialar, İdare Mahkemesi kararının kaldırılmasını gerektirecek mahiyette bulunmadığından, 2577 sayılı Kanun'un 45/3. maddesi uyarınca istinaf isteminin kesin olarak reddine karar verilmiştir.

II- İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Uyuşmazlıklarda, kamu görevinden ihraç edilen davacılar, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararı uyarınca görevlerine iade edilirlerken, 7075 sayılı Kanun'un, "Kararların uygulanması" başlıklı 10. maddesinin 1. fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan, "*Ancak müdür yardımcısı veya daha üstü ile bunlara eşdeğer yöneticilik görevinde bulunmakta iken kamu görevinden çıkarılmış olanların atamalarında, söz konusu yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınır.*" hükmü uyarınca yöneticilik görevlerinden önceki kadro unvanlarına atanmışlardır. Bu işlemlerin iptali istemiyle açılan davalar, "7075 sayılı Kanun'un emredici hükmü uyarınca tesis edilen idari işlemlerde hukuka aykırılık bulunmadığı" gerekçesiyle reddedilmiş ve bu kararlar istinaf incelemesi sonucunda kesinleşmiştir. Davacılar bir kısmı ise 7075 sayılı Kanun uyarınca tesis edilen atama işlemlerini dava konusu etmemiştir. Dolayısıyla, davacıların yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınarak tesis edilen atama işlemlerinin bir kısmı açılan davalar sonucunda, bir kısmı ise dava konusu edilmeksizin kesinleşmiştir.

7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 10. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "**Ancak müdür yardımcısı veya daha üstü ile bunlara eşdeğer yöneticilik görevinde bulunmakta iken kamu görevinden çıkarılmış olanların atamalarında, söz konusu yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınır.**" hükmünün iptali istemiyle yapılan başvuru üzerine Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarih ve E:2018/159, K:2019/93 sayılı kararı ile; "*...kuralda terör örgütlerine veya devletin millî güvenliğine*

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

karşı faaliyette bulunduğu Millî Güvenlik Kurulunca karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, aidiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı bulunmadığı kabul edilen bu kişilerin yöneticilik görevlerine atanmamasına neden olabilecek fiili veya hukuki bir zorunluluk belirtilmeden, kişilerin anılan görevlere atanması yönünde idareye bir takdir yetkisi tanınmadan ve emredici bir hükümlerle anılan kişilerin zorunlu olarak yöneticilik görevlerinden önceki görevlere atanacağına öngörülmesinin kamu hizmetinin etkin ve sağlıklı bir biçimde yürütülmesi amacını gerçekleştirmek bakımından zorunlu bir toplumsal ihtiyaca karşılık gelmediği anlaşılmaktadır. Anılan kişilerden yönetici olarak istifade edilmesi kamu hizmetinin etkin ve sağlıklı bir biçimde yürütülmesi amacını gerçekleştirmek bakımından daha yararlı görülmesi durumunda bile kural uyarınca kategorik olarak bu kişilerin yöneticilik pozisyonunda değerlendirilmesi mümkün olmayacaktır. Bu anlamda kuralın anılan amaca ulaşılması bakımından elverişli bir araç öngörmediği de açıktır. Bu yönleriyle kuralla özel hayata saygı gösterilmesi hakkına getirilen sınırlama demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olmadığı gibi ölçülülük ilkesini de ihlal etmektedir." gerekçesiyle söz konusu kural iptal edilmiştir.

Bunun üzerine davacılar, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına dayalı olarak, kamu görevinden ihraç edilmeden önceki son kadro unvanlarına atanma istemiyle başvuruda bulunmuşlardır. Anılan başvuruların reddine ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılan davalarda; Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceğinden bahisle verilen davanın reddi yolundaki kararlar ile Anayasa Mahkemesinin iptal kararının dikkate alınması gerektiğinden bahisle verilen iptal kararlarının kesinleşmesi üzerine, aykırılığın oluştuğu görülmüştür.

İLGİLİ MEVZUAT :

1- 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun:

Kararların uygulanması

Madde 10: (1) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişki kesilenlere ilişkin başvurunun kabulü hâlinde karar, kadro veya pozisyonunun bulunduğu kuruma, yükseköğretim kurumlarında kamu görevinden çıkarılan öğretim elemanları için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Kamu görevine iade edilmesine karar verilenlerin eski kadro veya pozisyonuna atanması esastır. **Ancak müdür yardımcısı veya daha üstü ile bunlara eşdeğer yöneticilik görevinde bulunmakta iken kamu görevinden çıkarılmış olanların atamalarında, söz konusu yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınır (Bu cümle, Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarih ve E:2018/159, K:2019/93 sayılı kararı ile iptal edilmiştir).** Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilenlerin atama teklifleri; Ankara, İstanbul, İzmir illeri dışında ve 2006 yılından sonra kurulan yükseköğretim kurumlarına öncelik verilmek kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kamu görevinden çıkarıldığı yükseköğretim kurumu haricinde tespit edilecek yükseköğretim kurumlarından birine önceki kadro unvanlarına uygun olarak on beş gün içinde

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

yapılır.Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilenlerin atama teklifleri; Ankara, İstanbul, İzmir illeri dışında ve 2006 yılından sonra kurulan yükseköğretim kurumlarına öncelik verilmek kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kamu görevinden çıkarıldığı yükseköğretim kurumu haricinde tespit edilecek yükseköğretim kurumlarından birine önceki kadro unvanlarına uygun olarak on beş gün içinde yapılır. Kurumlar, bildirim veya atama teklif tarihini takip eden otuz gün içerisinde atama işlemlerini tamamlar. Bu kapsamda yer alan personele ilişkin kadro ve pozisyonlar, ilgililere ilişkin atama onaylarının alındığı tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ilgili mevzuatı uyarınca ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Söz konusu kadro ve pozisyonlar, herhangi bir şekilde boşalmaları hâlinde başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Atama emri, ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililere tebliğ edilir. Tebliğ tarihini takip eden on gün içerisinde göreve başlamayanların bu maddeden doğan atanma hakkı ile mali hakları düşer. Kamu kurum ve kuruluşları atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucunu, işlemlerin tamamlanmasını takip eden on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirirler. İlgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin kanun hükmünde kararname hükümleri, bu fıkrada belirtilen kişiler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılır. Bu kapsamda göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları ödenir. Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz.

(2) Kapatılan kurum ve kuruluşlara ilişkin başvurunun kabulü halinde ilgili kanun hükmünde kararname hükümleri, söz konusu kurum ve kuruluş bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte söz konusu kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere ortadan kalkmış sayılır. Buna ilişkin işlemler ilgisine göre İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı veya Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

(3) Komisyonun karara bağladığı dosyaya ilişkin olarak Komisyonda bulunan tüm evrak, birinci fıkra kapsamına giren dosyalarda ilgilinin son görev yaptığı kurum veya kuruluşa, ikinci fıkra kapsamına giren dosyalarda ilgili kurum veya kuruluşa, diğer dosyalarda ise ek 1 inci maddeye göre husumetin yöneltileceği kurum veya kuruluşa devredilir.

2- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu:

(Dava konusu işlemlerin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan şekliyle)

İdari makamların sükutu:

Madde 10 – 1. İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler.

2. Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer altmış günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Altmış günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren altı ayı geçemez.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, altmış günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler.

3- 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun:

Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulu:

Madde 3/C-

...

4. Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevleri şunlardır:

...

c) Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek.

...

5. Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Başvuruya konu olan kararlar arasındaki aykırılık her ne kadar, Anayasa Mahkemesinin, 7075 sayılı Kanun'un 10. maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinin iptali yolundaki kararının geriye yürüyüp yürümeyeceği hususundan doğmakta ise de; davacılar hakkında, 7075 sayılı Kanun uyarınca, yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro unvanları dikkate alınarak tesis edilen atama işlemleri ya bu işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların reddi üzerine ya da hiç dava konusu edilmemek suretiyle kesinleşmiştir. Bu nedenle, aykırılığa konu uyuşmazlıklarda, Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararının geriye yürüyüp yürümeyeceği hususu tartışılmayacaktır.

Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararı sonucunda yeni bir hukuki durumun ortaya çıktığı açıktır. Nitekim davacıların, oluşan bu yeni hukuki duruma göre, haklarında işlem tesis edilmesi için yaptıkları başvurular, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesi kapsamındadır.

Bu nedenle, idarelerin, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı üzerine oluşan yeni hukuki duruma göre, davacıların 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesi kapsamında yaptıkları başvuruları, ileriye dönük olarak, ilgili mevzuat, başvuru sahiplerinin atanma yeterliliğini taşıyıp taşımadığı ve boş kadro durumu yönlerinden değerlendirmesi ve haklarında işlem tesis etmesi gerekirken; işin esası hakkında değerlendirme yapılmaksızın başvuruların zımnen ya da Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği gerekçesiyle reddedilmesinde hukuki isabet görülmemiştir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

Öte yandan, başvuruların reddi işlemleri yönünden verilen iptal kararlarının, davacıların doğrudan kamu görevinden ihraç edilmeden önceki kadro unvanlarına atanmaları sonucunu doğurmayacağı açık olup, bu aşamada yoksun kalınan parasal hakların ödenmesine karar verilmesi istemlerinin, bu davalarda değerlendirilme olanağı bulunmamaktadır.

III- SONUÇ :

Açıklanan nedenlerle; Bölge İdare Mahkemesi kararları arasındaki aykırılığın, yukarıda belirtilen gerekçe ile dava konusu işlemlerin iptali doğrultusunda giderilmesine kesin olarak, 14/02/2022 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

KARŞI OY

X- Anayasa'nın 153. maddesinin beşinci fıkrası "İptal kararları geriye yürümez." kuralını taşımakta ise de, Anayasa Mahkemesince bir kanunun veya KHK'nın tümünün ya da bunların belirli kurallarının Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği hâlde, eldeki davaların Anayasa'ya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşülüp çözümlenmesi, Anayasa'nın üstünlüğü prensibine ve hukuk devleti ilkesine aykırı düşeceği için uygun görülemez. Öte yandan, Anayasa'nın 153. maddesinde yer alan ve iptal kararlarının geriye yürümezliğine ilişkin bulunan kural, iptal edilen hükümlere göre kazanılmış olan hakların ortadan kaldırılmasına veya toplum huzurunun bozulmasına yol açacak sonuçları önlemek amacıyla kabul edilmiş olup bu kuralın mutlak anlamda anlaşılıp uygulanamayacağı; özellikle bir davaya bakmakta olan mahkeme tarafından itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine götürülen konularda uygulanmasının mümkün olmadığı, aksi hâlde, Anayasa'nın 152. maddesinde düzenlenmiş olan "Anayasa'ya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi" (itiraz) yolunun hukuk ve uygulama yönünden sonuçsuz kalacağı yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır. Nitekim, Anayasa Mahkemesi kararının beş ay içinde gelmemesi hâlinde mahkemenin davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandıracağına işaret edilen Anayasa'nın 152. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan, "Ancak, Anayasa Mahkemesi'nin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır." yolundaki kural da Anayasa Mahkemesi'nin verdiği iptal kararlarının, bu karardan önce açılmış bulunan ve bakılmakta olan davalarda uygulanması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Bu hukuksal durumun doğal sonucu olarak, bir kanun ya da kanun hükmünde kararnamenin uygulanması nedeniyle dava açmak durumunda kalan ve Anayasa'nın 153. maddesi uyarınca itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasını isteme hakkına sahip olan kişilerin de, hak veya menfaatlerini ihlâl eden kuralın iptal davası veya itiraz yoluyla daha önce yapılan başvuru sonucunda Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olması hâlinde iptal hükmünün hukuki sonuçlarından yararlanmaları gerekeceği açıktır.

Aykırılığın giderilmesi istemine konu olaylarda ise iki farklı durum söz konusudur. Davacıardan bir kısmı, yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınarak tesis edilen atama işlemlerinin iptali istemiyle dava açmış iken, bir kısmı ise haklarında tesis edilen atama işlemlerini dava konusu etmemiştir. Bu iki tür davacının durumunun birbirinden farklı değerlendirilmesi ve aykırılığın bu farklılık dikkate alınarak çözümlenmesi gerekmektedir. Buna göre;

1- Yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınarak tesis edilen atama işlemlerinin iptali istemiyle dava açan davacılar yönünden;

Menfaatini veya hakkını ihlal ettiğini ileri sürdüğü bir idari işleme karşı dava açan ilgilinin, bu işlemin dayandığı kanun ya da kanun hükmünün iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasını isteme hakkının devamı olarak, Anayasa Mahkemesinin bu hükümlerin iptali

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

yolundaki kararının görülmekte olan davasında uygulanmasını isteme hakkına da sahip olduğunun kabulü gerekmektedir.

Dolayısıyla, davacıların yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınarak kamu görevlerine iade edilmelerine ilişkin işlemlerin dayanağı olan 7075 sayılı Kanun'un 10. maddesinin 1. fıkrasının üçüncü cümlesinin iptaline ilişkin Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi doğrultusunda, kamu görevinden ihraç işlemlerinden önceki hukuki durumun sağlanması ve bu kapsamda davacıların yönetici kadrosuna atanması gerekecektir.

Bu nedenlerle, dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmadığından anılan işlemlerin iptaline, davacıların yoksun kaldığı parasal haklarının ise ödenmesine karar verilmesi gerekmektedir.

2- Yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınarak tesis edilen atama işlemlerinin iptali istemiyle dava açmayan davacılar yönünden;

Bu davacıların, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına dayalı olarak, kamu görevinden ihraç edilmeden önceki son kadro unvanlarına atanma istemleriyle yaptıkları başvuruların, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Buna göre, İdarelerince, oluşan yeni hukuki duruma göre, kadro durumu, başvuru yapan personelin atanma yeterliliğini taşıyıp taşımadığı vs. hususları yönünden yapacağı değerlendirme sonucuna göre işlem tesis edilmesi gerektiği açıktır.

Bu nedenle, işin esası hakkında bir değerlendirme yapılmaksızın, anılan davacıların başvurularının zımnen ya da Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği gerekçesiyle reddedilmesinde hukuki isabet bulunmadığından anılan işlemlerin bu gerekçeyle iptali gerekir. Bu iptal kararı doğrudan atanma sonucu doğurmayacağından, bu aşamada parasal hak istemlerinin değerlendirilmesi olanaklı değildir.

Açıklanan nedenlerle; Bölge İdare Mahkemesi kararları arasındaki aykırılığın, haklarında tesis edilen atama işlemlerine dava açan ve açmayan davacılar yönünden ayrı ayrı değerlendirme yapılmak suretiyle, yukarıda belirtilen gerekçeler ile dava konusu işlemlerin iptali doğrultusunda giderilmesi gerektiği görüşüyle, çoğunluk kararına gerekçe yönünden katılmıyorum.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/1

Karar No : 2022/4

KARŞI OY

XX- 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'a 18/06/2014 tarih ve 6545 sayılı Kanun ile eklenen 3/C maddesinin 4. fıkrasının (c) bendinde, "Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek" bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevleri arasında sayılmış; aynı maddenin 17/10/2019 tarih ve 7188 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile değişik 5. fıkrasında ise, 4. fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemlerin, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletileceği; ilgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verileceği; aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararların kesin olduğu kurala bağlanmıştır.

Anılan maddenin gerekçesinde de, bölge idare mahkemesi dairelerinin benzer konularda birbiriyle çelişen kararlar vermesini önlemek amacıyla bu tür kararların Danıştay Başkanlığına gönderilmesinin sağlanması konusunda bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevlendirildiği belirtilmiştir.

Bu kapsamda, yukarıda yer verilen Kanun metni ve gerekçesi bir bütün olarak değerlendirildiğinde, aykırılığın giderilmesi müessesesinden beklenen amacın, benzer olaylarda, aynı veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında süregelen aykırılıkların giderilmesi suretiyle kararlardaki hukukî istikrarın sağlanması olduğu anlaşılmaktadır.

Aykırılığın giderilmesi istemine konu kararlarda davacıların kadro unvanları ve görev yaptıkları kurumların farklı olması; dava konusu işlemlerin dosyaların bir kısmında zımni ret işlemi olması, bir kısmında ise Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği gerekçesine dayanması nedenleriyle, Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürüyüp yürümeyeceği hususunun dosyaların bu özelliklerine göre değerlendirmeye tabi tutulması gerektiğinden ve bu nedenle her dosya kendine özgü bir nitelik taşıdığından, aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesine karar verilebilmesi için 2576 sayılı Kanun'un 3/C maddesinin 4. fıkrasının (c) bendinde öngörülen benzer olay koşulunun gerçekleşmediği anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenle, 2576 sayılı Kanun'un 3/C maddesinin 4. fıkrasının (c) bendi kapsamında bulunmayan aykırılığın giderilmesi isteminin reddedilmesi gerektiği oyuyla, çoğunluk kararına katılmıyoruz.

